

مراقبت های چشم در بیماران با ضعف عصب صورت

برخی از بیماران به دلایل گوناگون دچار ضعف عصب فاسیال یا عصب صورت می شوند. این بیماران به مراقبت های خاصی برای حفاظت از سلامت چشم خود نیاز دارند. در این نوشتار به مراقبت های مورد نیاز چشم در بیماران مبتلا به ضعف عصب صورت (فاسیال) پرداخته شده است.

چرا ضعف یا فلج عصب صورتی باعث ایجاد مشکلات برای چشم ها می شود؟

چه عواملی باعث ایجاد ضعف عصب صورتی می شوند؟

برای پیشگیری از خشکی قرنیه در بیماران مبتلا به ضعف عصب صورتی چه نکاتی را باید رعایت کرد؟

آیا در ضعف عصب صورتی برای مراقبت از چشم ها از نوع خاصی از اشک مصنوعی باید استفاده کرد؟

آیا برای مراقبت از چشم در مبتلایان به ضعف عصب صورت هنگام خواب هم باید نکات خاصی را رعایت نمود؟

چرا ضعف یا فلج عصب صورتی باعث ایجاد مشکلات برای چشم ها می شود؟

در زمان پلک زدن، اشک سطح قدامی کره چشم را مرطوب می سازد. لایه جلویی پوشش کره چشم، قرنیه نام دارد.

هر گونه اختلال یا ضعف در عصب صورت باعث بدی کارکرد و ضعف عضلات صورت می شود. در نتیجه ضعف عضلات صورت، از جمله ضعف عضلات اطراف چشم، پلک زدن کمتر رخ می دهد. کم پلک زدن به خشکی قرنیه منجر می شود. اگر به خشکی قرنیه کم توجهی شود و برای جلوگیری از تداوم آن راه حلی اندیشیده نشود، ممکن است باعث آسیب دائمی به ساختار چشم، به ویژه قرنیه شود. تا زمانی که عملکرد عصب صورت این بیماران بهبود یابد، به آنها توصیه می شود اقداماتی را برای جلوگیری از خشکی چشم به انجام برسانند.

چه عواملی باعث ایجاد ضعف عصب صورتی می شوند؟

در بیشتر موارد، ضعف عصب صورتی موقت و گذراست. آسیب عصب صورت به طور معمول به دنبال یک عمل جراحی یا به دلیل بیماری فلج بلز رخ می دهد. با گذشت زمان، عصب، خود را ترمیم می کند. گاهی هم طی یک عمل جراحی، به عنوان نمونه، پیوند عصب صورت به انجام رسیده است. در این موارد هم با گذشت چند ماه، عملکرد عصب صورت به تدریج بهتر خواهد شد. در این مدت لازم است از چشم مراقبت ویژه به عمل آید تا پلک زدن به حالت طبیعی خود برگردد. رعایت کردن موارد مراقبت از چشم در طول این مدت باعث پیشگیری از بروز عوارض چشمی می شود.

برای پیشگیری از خشکی قرنیه در بیماران مبتلا به ضعف عصب صورتی چه نکاتی را باید رعایت کرد؟

در هنگام بیداری، این بیماران باید از قطره های اشک مصنوعی استفاده کنند. میزان استفاده از اشک مصنوعی به شرایط هر بیمار بستگی دارد و در افراد گوناگون فرق دارد. به عنوان نمونه، محیط زندگی افراد، میزان جریان هوا در محل زندگی بیمار و خشکی یا

رطوبت هوا در تعیین میزان اشک مصنوعی مورد نیاز موثر هستند. به هر حال، بیمار باید به صورت مکرر از قطره اشک مصنوعی در چشم های خود استفاده کند به طوری که احساس سوزش یا خشکی در چشم های خود نداشته باشد.

آیا در ضعف عصب صورتی برای مراقبت از چشم ها از نوع خاصی از اشک مصنوعی باید استفاده کرد؟

نوع اشک مصنوعی که در این بیماران به کار گرفته می شود از اشک مصنوعی تجویز شده در سایر موارد متفاوت است. برخی از انواع اشک مصنوعی رقیق تر هستند. این انواع اشک مصنوعی بسیار سریع (ظرف ده تا 15 دقیقه) تبخیر می شوند یا از چشم خارج می شوند. در این صورت تعداد دفعات ریختن این قطره های اشک مصنوعی در چشم بسیار زیاد خواهد بود.

آیا برای مراقبت از چشم در مبتلایان به ضعف عصب صورت هنگام خواب هم باید نکات خاصی را رعایت نمود؟

ضعف عصب صورت ممکن است باعث باز ماندن پلک چشم در هنگام خواب شود. در صورت بروز چنین مشکلی بهتر است پیش از خواب از پماد ویتامین آ چشمی استفاده شود. در این حالت سطح قرنیه چشم با پماد چرب می شود. این کار از خشکی قرنیه در هنگام خواب پیشگیری می کند. برای استفاده موضعی از این پماد چشمی بهتر است با یک دست پلک تحتانی (پایینی) را به سمت پایین بکشیم و با دست دیگر، پماد را در شیار ایجاد شده بین پلک و چشم قرار دهیم. اکنون با بستن پلک، پماد در سطح قرنیه پخش می شود. اگر چشم در هنگام خواب باز می ماند بهتر است پلک را با کمک چسب در لحظاتی پیش از خواب ببندیم. شایسته است احتیاط زیادی به خرج داد که این چسب با قرنیه بیمار تماسی پیدا نکند. باید ابتدا با دست شسته شده، پلک ها را به هم رساند و سپس چسب را طوری روی آنها قرار داد که چشم بسته بماند. این کار از خشک شدن قرنیه در حین خواب پیشگیری می نماید.